

Problem bezrobocia po pięćdziesiątce

W ubiegłym tygodniu, w Hotelu Nowy Dwór w Trzebnicy, odbyła się konferencja dotycząca poszukiwania skutecznych i innowacyjnych metod aktywizacji bezrobotnych kobiet powyżej 50 roku życia. Aż dwa dni poświęcone zostały problemowi tej grupy osób, które na terenie naszego powiatu pozostają w trudnej sytuacji na rynku pracy.

Nie od dziś wiadomo, że kobietom w tym wieku bardzo trudno znaleźć pracę; niektóre z nich starają się aktywnie jej poszukiwać, składać dokumenty, tam gdzie tylko pojawi się interesująca je oferta, ale realia przedstawiają się niezbyt dobrze, większość z nich jest bowiem „odprawiana z kwitkiem”. Rynek pracy, który obecnie nastawiony jest głównie na młodszych pracowników, w brutalny sposób gasi zapalę niejednej starającej się o pracę pani po pięćdziesiątce. Jest to problem powszechny i nie dotyczy jedynie naszego powiatu.

Pomoc kobietom

Konferencja zorganizowana była przez Fundację Edukacji Europejskiej, w ramach projektu „Wypracowania rozwiązań pozwalających na zwiększenie oferty istniejących instytucji działających na rzecz integracji społecznej bezrobotnych kobiet 50+”. Jak zdradził nam prezes fundacji Grzegorz Kruczyński pomysł na tę akcję powstał z inicjatywy podjętej przez starostę trzebnickiego Roberta Adacha, który jest dobrze zorientowany w realiach naszego powiatu i jako pierwszy wyciągnął ten problem na światło dzienne i podjął aktywne działania w tej sprawie. Oczywiście o tym, że na rynku pracy najtrudniej mają osoby po 50 roku życia mówi się już od paru lat, jednak jak na razie jest to pierwszy tego typu projekt zrealizowany na terenie powiatu trzebnickiego. Konferencja, współfinansowana ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego, cieszyła się dużą popularnością. Wśród ok. 74 uczestników znalazły się nie tylko bezpośrednio zainteresowane panie 50+, których ten problem w szczególności dotyczy, byli również, m.in.: pracodawcy, doradcy pracy, pośrednicy pracy, pracownicy Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej i Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie, ośrodków pomocy społecznej, powiatowych urzędów pracy oraz pracownicy i przedstawiciele Starostwa Powiatowego w Trzebnicy.

Jak powiadomiła nas pani kierownik działu ewidencji i pośrednictwa pracy z urzędu pracy w T-cy Mirosława Szczepaniak problem bezrobocia kobiet po 50 roku życia jest realnie obecny na obszarze naszego powiatu. W grupie 346 kobiet zarejestrowanych w PUP w T-cy, 38% osób posiada wykształcenie zawodowe, a ok. 31% zaledwie wykształcenie podstawowe. Kobiety ze szczególnie interesującej nas grupy 50+ stanowią ok. 10% ogólnie zarejestrowanych osób bezrobotnych. Pozostają one również dłużej w rejestrach bezrobotnych w porównaniu

z osobami młodymi, ok. 22% ogółu zarejestrowanych kobiet 50+ pozostaje bez pracy od 12-24 miesięcy, 17% powyżej 24 miesięcy. „Kobiety 50+ zaliczane są do osób w szczególnej sytuacji na rynku pracy, w związku z powyższym aktywizowane są w pierwszej kolejności. Paniom tym niełatwo znaleźć nową pracę po utracie poprzedniej. Niejednokrotnie w jednej firmie przepracowały nawet 20-30 lat i w zetknięciu z dynamicznie zmieniającym się rynkiem pracy napotykały duże trudności, jednak to nie jedyna przeszkoda w znalezieniu pracy. Częstym powodem niepowodzeń są również bariery osobiste, np. wiek. Spora grupa kobiet twierdzi, że spotkała się z dyskryminacją na rynku pracy i odrzuceniem ofert ze względu na wiek. Problemami

Czy kobiety po 50 mają problem ze znalezieniem pracy?

są również: brak wiary w siebie oraz niska samoocena. Ponadto zdarza się, że pracodawcy mają negatywne nastawienie do zatrudnienia kobiet 50+. Obawiają się złych nawyków z poprzednich miejsc zatrudnienia, trudniejszego przystosowania się do nowych warunków pracy czy problemów zdrowotnych” - relacjonowała w nadesłanej nam notce informacyjnej pani kierownik.

Burza mózgów

Konferencja, której głównym celem miała być pomoc dla pań z grupy 50+ w ich staraniach podjętych w celu aktywizacji zawodowej, została podzielona na dwa dni. W pierwszym odbyła się konferencja, w czasie której prezentowano materiały dotyczące sytuacji tej grupy kobiet. Zainteresowani problemem uczestnicy mieli okazję zapoznać się z tym, czego konkretnie miał dotyczyć sam projekt, mieli również szansę dowiedzieć się, jak wyglądają niemieckie rozwiązania w zakresie aktywizacji zawodowej pań po pięćdziesiątce, dzięki wystąpieniu, zaproszonej na konferencję, grupy uczestników z Goslar. Ciekawym wystąpieniem było także to, które przedstawiało działalność instytucji rynku i organizacji pozarządowych związanych z aktywizacją bezrobotnych kobiet oraz prezentacja skupiająca się na ukazaniu sytuacji kobiet

Pamiątkowe zdjęcie uczestników.

z niepełnosprawnością w powiecie trzebnickim. Ostatnim punktem konferencji tego dnia było wystąpienie przedstawicielki firmy TechniSat, która w otwarty sposób wyraziła zainteresowanie zatrudnieniem

kobiet 50+ na stanowiskach montażystek. Następnego dnia, uczestnicy mieli szansę wzięcia udziału w warsztatach, których wyniki mają posłużyć do zbudowania modelu oczekiwań i możliwości zaproponowanych w trakcie konferencji. Warsztaty trwały od godz. 10 rano do 15 po południu i dotyczyły instrumentów rynku pracy, polityki społecznej, instrumentów aktywizujących i polityki pracodawców. Wzięli w nich udział niemal wszyscy zaproszeni na konferencję uczestnicy. Podzielono ich na cztery grupy, w których aktywnie składali swoje propozycje.

Główna przeszkoda to wiek

Odczucia samych uczestników projektu były dość zróżnicowane: - W naszym wieku bardzo trudno jest dostać pracę. Jakiś czas temu składałam podanie zarówno do Intermarche, jak i do Biedronki, żadna z tych firm nie wyraziła jednak zainteresowania moją ofertą. Nie dostałam również zaproszenia na rozmowę kwalifikacyjną. Wydaje mi się, że od razu popatrzyli na wiek i podziękowali. Chciałam również podjąć pracę w trzebnickim Tesco, jednak gdy sprawdziłam ich ofertę w Internecie, okazało się że zatrudniają pracowników tylko do 35 lat. Myślę, że kobieta po 50 roku życia ma niestety bardzo małe szanse na znalezienie pra-

cy, dlatego z entuzjazmem zainteresowałam się tym projektem; może działania tego typu mają szansę coś dla nas zmienić na rynku pracy. Na pewno mam zamiar wziąć udział w spotkaniach organizowanych w maju i spróbować złożyć swoje CV w TechniSacie, który oferował zatrudnienie w Siemianicach. Naprawdę bardzo zależy mi na podjęciu pracy; kiedyś większość życia byłam aktywna zawodowo, teraz niestety ciągle siedzę w domu. Brakuje mi pracy i ciągłego przebywania między ludźmi - wyznała pani Alicja, jedna z uczestniczek konferencji. Nie wszystkie jednak panie z taką ufnością podchodziły do działań realizowanych w ramach projektu: - W teorii wszystko da się w zachęcający sposób przedstawić, ale nie jestem pewna, jakie realne odzwierciedlenie będzie miała ta akcja na rynku pracy. Wiadomo, że sytuacja jest dla nas bardzo trudna, cieszę się, że zwrócono uwagę na taki problem i „wytknięto go palcem”, ale czy to faktycznie poprawi naszą sytuację, czy stworzy dla nas miejsca zatrudnienia? Jeśli nie będzie zainteresowania ze strony pracodawców, to czy taki projekt ma sens? Na razie pozostaje sceptycznie nastawiona do całej akcji - przyznaje pani Danuta.

Musimy zmienić nasz sposób myślenia

Zapytano o założenia akcji i przyszłe plany w ramach projektu prezes Fundacji Edukacji Europejskiej w Wałbrzychu Grzegorz Kruczyński opowiedział nam o dalszych działaniach, jakie fundacja zamierza zrealizować: - Przede wszystkim chcemy pomóc tym paniom pozbyć się ich psychologicznych barier, które często sprawiają, że zamiast aktywnie starać się zmienić swoją sytuację, tak naprawdę pozostają bierne. Staramy się również zmienić nastawienie pracodawców, dla których obecnie ta grupa kobiet nie jest interesującą bazą pozyskiwania pracowników. Muszą dostrzec zalety tych osób, ich chęć do podjęcia pracy. To są nasze główne założenia. Powinniśmy zmienić stereotypowe myślenie

o kobietach 50+, które ciągle jeszcze pokutuje w naszym kraju. Osoby w tej grupie wiekowej posiadają cenne doświadczenie zawodowe, szacunek do pracy, są dyspozycyjne i odpowiedzialne, rzetelnie wykonują swoją pracę. Z praktycznych działań w ramach projektu, będziemy starać się na bazie tych grup przedstawicieli różnych instytucji stworzyć jedną dużą grupę, która w sposób szczególny będzie zainteresowana działaniami na rzecz aktywizacji kobiet 50+. Za moment uruchamiamy stronę internetową plus50com.pl, na której oprócz informacji dotyczących realizacji założeń projektu, powstanie też system komunikowania się między tymi

Jedna z prezentacji podczas I dnia konferencji

instytucjami, za pomocą którego będziemy przesyłali wszystkie aktualności, nowości, wszystkie wypracowane produkty i pomysły, tak aby kobiety skuteczniej dostrzegały i znajdowały oferty zatrudnienia. Strona będzie również w wersji niemieckiej po to, aby partnerzy z powiatu Goslar mogli również przesyłać do nas opisy programów rządowych i pozarządowych realizowanych w Niemczech, na rzecz aktywizacji osób 50+. Projekt, który mnie bardzo zainteresował w działaniach niemieckich to tworzenie sieci organizacji działających na rzecz tych kobiet. Wydaje mi się, że jednym z produktów naszego projektu będzie właśnie stworzenie takiej sieci organizacyjnej, po to, aby istniały stały i płynny przepływ informacji między pracodawcami i instytucjami rynku pracy. Po tej konferencji w marcu i kwietniu odbędą się dodatkowo badania społeczne, za pomocą których chcemy uzyskać odpowiedź na pytanie: jakie bariery i jakie oczekiwania mają kobiety

bezrobotne w grupie wiekowej powyżej 50 lat? Zamierzamy przebadać zarówno grupę 100 kobiet, jak i powiatowe urzędy pracy, aby uzyskać jeszcze więcej informacji. W maju natomiast odbędzie się pierwsza z dwóch wizyt studyjnych, w której weźmie udział 5 ekspertów w zakresie aktywizacji zawodowej z powiatu Goslar. Wizyta ta będzie trwać 3 dni, oprócz tych ekspertów weźmie w niej udział 60 innych osób. Wśród nich znajdzie się 24 przedstawicieli różnych instytucji samorządowych i pozarządowych działających na rzecz aktywizacji oraz 36 osób bezrobotnych. Chodzi nam głównie o wymianę doświadczeń między polskimi, a niemieckimi instytucjami. Analogiczna wizyta studyjna odbędzie się również w Niemczech. Wezmą w niej udział nasi eksperci. Na bazie tych czterech projektów mamy zamiar opracować produkt finalny. Cały czas więc zamierzamy aktywnie działać.

Projekt aktywizacji zawodowej kobiet wydaje się szczególnie istotny w chwili obecnej, gdy w kraju są wprowadzane reformy zmieniające termin wieku emerytalnego. Osoby bezrobotne, które są zarejestrowane w urzędzie pracy, w tym kobiety 50+ mogą w tej chwili

skorzystać z usług rynku pracy: pośrednictwa pracy, poradnictwa zawodowego, aktywnego poszukiwania pracy oraz instrumentów rynku pracy: szkoleń, staży, prac interwencyjnych. Dla osób z pomysłem na własny biznes urząd przyznaje również dotacje na rozpoczęcie działalności gospodarczej. Od 2008 do 2013 r. urząd realizuje także projekt „Po kapitał” współfinansowany z Europejskiego Funduszu Społecznego, w którym preferowane jest wsparcie, m.in. dla kobiet 50+. Ogółem w ramach projektu wsparcie uzyskało 66 kobiet. W 2012 r. planowane jest poza tym szkolenie z zakresu małej przedsiębiorczości, sprzedawca-kasjer w handlu detalicznym oraz pracownik gastronomiczny z elementami cateringu. Kobiety 50+ mogą również zostać skierowane do odbycia stażu u pracodawcy bądź podjąć zatrudnienie w ramach prac interwencyjnych. Szczegółowe informacje można uzyskać w urzędzie pracy.

Natalia Pęcherska